

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0308

Prípady laureáta Nobelovej ceny Liou Siao-poa a Li Ming-č'a

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2017 o prípadoch laureáta Nobelovej ceny Liou Siao-poa a Li Ming-ča (2017/2754(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o situácii v Číne, najmä uznesenie z 21. januára 2010 o porušovaní ľudských práv v Číne, najmä pokiaľ ide o prípad Liou Siao-poa¹, zo 14. marca 2013 o vzťahoch medzi EÚ a Čínou² a z 12. marca 2015 o výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete v roku 2013 a politike Európskej únie v tejto oblasti³,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federicy Mogheriniovej z 30. júna 2017 o štatúte Liou Siao-poa,
- so zreteľom na 35. kolo dialógu medzi EÚ a Čínou o ľudských právach, ktoré sa uskutočnil 22. – 23. júna 2017 v Bruseli, ako aj na vyhlásenie predsedu Podvýboru pre ľudské práva (DROI) pri príležitosti tohto dialógu,
- so zreteľom na samit EÚ – Čína, ktorý sa uskutočnil 1. – 2. júna 2017 v Bruseli,
- so zreteľom na vyhlásenie EÚ počas 34. zasadnutia Rady Organizácie Spojených národov pre ľudské práva (UNHRC), ktoré sa uskutočnilo 14. marca 2017,
- so zreteľom na vyhlásenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) z 9. decembra 2016 pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv,
- so zreteľom na strategické partnerstvo medzi EÚ a Čínou, ktoré sa začalo v roku 2003, a na spoločné oznámenie Európskej komisie a ESVČ Európskemu parlamentu a Rade z 22. júna 2016 s názvom Prvky pre novú stratégiu EÚ týkajúcu sa Číny,
- so zreteľom na Chartu 08, manifest, ktorý zostavilo viac ako 350 čínskych politických aktivistov, akademikov, obhajcov ľudských práv, v ktorom požadujú sociálne, súdne a vládne reformy a ktorý zverejnili 10. decembra 2008 pri príležitosti 60. výročia prijatia

¹ Ú. v. EÚ C 305 E, 11.11.2010, s. 9.

² Ú. v. EÚ C 36, 29.1.2016, s. 126.

³ Ú. v. EÚ C 316, 30.8.2016, s. 141.

Všeobecnej deklarácie ľudských práv,

- so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach zo 16. decembra 1966,
- so zreteľom na článok 135 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže Liou Siao-poa, popredného čínskeho spisovateľa a aktivistu za ľudské práva, počas posledných 30 rokov štyrikrát formálne uväznili; keďže Liou Siao-poa po tom, ako pomohol napísať manifest známy ako Charta 08, v roku 2009 uväznili na 11 rokov za „podnecovanie rozvratu štátnej moci“; keďže formálne postupy, ktorými sa riadilo trestné stíhanie Liou Siao-poa, neumožnili, aby mal zastúpenie alebo sám bol prítomný na formálnom konaní a diplomatom z viac než dvanástich krajín vrátane niektorých členských štátov zamietli prístup na súd počas trvania súdneho konania;
- B. keďže manželka Liou Siao-poa, Liou Siao, je odvtedy, ako mu v roku 2010 udelili Nobelovu cenu za mier, v domácom väzení a zamedzujú jej takmer všetok ľudský kontakt okrem blízkej rodiny a niekoľkých priateľov;
- C. keďže 8. októbra 2010 Nobelov výbor udelil Liou Siao-poovi Nobelovu cenu za mier ako uznanie za jeho „dlhý a nenásilný boj za základné ľudské práva v Číne“;
- D. keďže Liou Siao-poa nedávno prepravili z väzenia v čínskej severovýchodnej provincii Liao-ning do nemocnice v hlavnom meste provincie Šen-jang, kde podstupuje liečbu vážneho zdravotného stavu po tom, ako mu diagnostikovali v pokročilé štádium rakoviny pečene;
- E. keďže čínske orgány zamietli žiadosti Lioua Siao-poa a jeho manželky o možnosť liečby mimo Číny alebo jeho presun do jeho domu v Pekingu;
- F. keďže 29. júna 2017 154 laureátov Nobelovej ceny uverejnilo spoločný list prezidentovi Čínskej ľudovej republiky a vyzvalo čínsku vládu, aby Lioua Siao-poovi a jeho manželke Liou Siao umožnila vycestovať do zahraničia na účely liečby;
- G. keďže Li Ming-č, uznávaný taiwanský prodemokratický aktivista známy tým, že presadzuje ľudské práva prostredníctvom sociálnych médií, 19. marca 2017 zmizol pre presune z Macaa do Ču-chaj v čínskej provincii Kuang-tung, keďže čínska kancelária pre taiwanské záležitosti na tlačovej konferencii potvrdila, že Lia zadržali a vyšetrovali príslušné orgány pre podozrenie zo „zapojenie do činností, ktoré ohrozujú národnú bezpečnosť“;
- H. keďže čínske orgány neposkytli žiadne vierohodné dôkazy týkajúce sa vážnych obvinení proti Li Ming-Čovi; keďže Liho zadržanie prichádza v kritickom období, počas ktorého sa zhoršujú vzťahy medzi Čínou a Taiwanom; keďže Li svojim priateľom v Číne prostredníctvom čínskych internetových platforiem, ktoré umožňujú monitorovanie zo strany čínskej vlády, aktívne poskytoval informácie o demokratickej politickej kultúre Taiwanu;
- I. keďže Čína v posledných rokoch pokročila, pokiaľ ide o uplatňovanie hospodárskych a sociálnych práv, ktoré odrážajú jej priority, pokiaľ ide o právo na živobytie, zatiaľ čo od roku 2013 sa situácia v oblasti ľudských práv v Číne naďalej zhoršuje, pričom vláda zintenzívňuje svoj odpor voči mierovému disentu, právnemu štátu, slobode prejavu a

slobode náboženského vyznania, ako to bolo aj v nedávnom prípade biskupa Petra Šao Ču-mina, ktorého 18. mája 2017 násilne odvedli z jeho diecézy vo Wen-čou;

- J. keďže čínska vláda prijala nové zákony, najmä zákon o bezpečnosti štátu, zákon o boji proti terorizmu, zákon o kybernetickej bezpečnosti a zákon o zaobchádzaní so zahraničnými MVO, ktoré sa používajú na prenasledovanie osôb, ktoré sa zaoberajú občianskym aktivizmom a nenásilnou kritikou vlády, ako bezpečnostných hrozieb, a tiež na posilnenie cenzúry, sledovania a kontroly jednotlivcov a sociálnych skupín a zabraňovanie tomu, aby jednotlivci viedli kampane na podporu ľudských práv alebo právneho štátu;
- K. keďže grécka vláda minulý mesiac odmietla schváliť vyhlásenie EÚ, v ktorom sa kritizoval zásah proti aktivistom a disidentom v Číne, ktoré sa 15. júna 2017 malo predložiť na zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva v Ženeve; keďže toto bol prvý prípad, kedy sa EÚ nepodarilo vydať takéto vyhlásenie pred najvyšším orgánom OSN na ochranu práv;
- L. keďže presadzovanie a dodržiavanie ľudských práv, demokracie a zásady právneho štátu by v súlade so záväzkom EÚ presadzovať tieto hodnoty vo svojich vonkajších činnostiach a s jednoznačne vyjadreným záujmom Číny hlásiť sa k rovnakým hodnotám v rámci vlastnej rozvojovej a medzinárodnej spolupráce malo zostať stredobodom dlhodobého vzťahu medzi EÚ a Čínou;
 - 1. vyzýva čínsku vládu, aby okamžite a bezpodmienečne prepustila laureáta Nobelovej ceny za mier z roku 2010 Liou Siao-poa a jeho manželku Liou Sia z domáceho väzenia a umožnila im liečbu kdekoľvek si želajú;
 - 2. naliehavo vyzýva čínske orgány, aby Liou Siao-poovi umožnili neobmedzený prístup k rodine, priateľom a právnenému poradenstvu;
 - 3. vyzýva čínske orgány, aby okamžite prepustili Li Ming-ča, pretože neposkytli žiadne vierohodné dôkazy týkajúce sa jeho prípadu, poskytli informácie o tom, kde sa nachádza, a aby medzičasom zabezpečili jeho ochranu pred mučením a iným zlým zaobchádzaním, ako aj to, aby sa mu umožnil prístup k jeho rodine, advokátovi podľa vlastného výberu a primeranej zdravotnej starostlivosti;
 - 4. je naďalej veľmi znepokojený pretrvávajúcimi pokusmi čínskej vlády o umlčanie aktérov občianskej spoločnosti vrátane obhajcov ľudských práv, aktivistov a právnikov;
 - 5. pripomína, že je dôležité, aby EÚ problém opakovaného porušovania ľudských práv v Číne zdôrazňovala počas každého politického a ľudskoprávneho dialógu s čínskymi orgánmi, v súlade so záväzkom EÚ vo svojom prístupe k tejto krajine vystupovať dôrazne, jasne a jednotne, a to aj počas pravidelných dialógov o ľudských právach, ktoré sú zamerané na konkrétnejšie výsledky; ďalej pripomína, že v kontexte svojho prebiehajúceho reformného procesu a rastúcej celosvetovej angažovanosti sa Čína podpísaním širokej škály medzinárodných zmlúv v oblasti ľudských práv rozhodla pre dodržiavanie medzinárodného rámca v oblasti ľudských práv; preto vyzýva na dialóg s Čínou s cieľom presadiť, aby sa tieto záväzky plnili;
 - 6. vyzýva Čínu, aby ratifikovala Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach,
 - 7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že EÚ v júni 2017 pred Radou OSN pre ľudské práva v

Ženeve nepredniesla vyhlásenie o ľudských právach v Číne; vyzýva všetky členské štáty EÚ, aby prijali pevný prístup voči Číne založený na hodnotách a očakáva od nich, že nebudú podnikat' jednostranné iniciatívy alebo akty, ktoré by mohli oslabiť súdržnosť, efektívnosť a konzistentnosť činnosti EÚ;

8. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a vláde a parlamentu Čínskej ľudovej republiky.